Valiokunnan mietintö VaVM 8/2020 vp─ HE 74/2020 vp

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiksi veronkantoon liittyviksi väliaikaisiksi säännöksiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiksi veronkantoon liittyviksi väliaikaisiksi säännöksiksi (HE 74/2020 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:
- neuvotteleva virkamies Marja Niiranen, valtiovarainministeriö (etäkuuleminen)
- erityisasiantuntija Pertti Nieminen, valtiovarainministeriö (etäkuuleminen)
- ylitarkastaja Timo Helin, Verohallinto (etäkuuleminen)

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:
- työ- ja elinkeinoministeriö
- Suomen Kuntaliitto
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Keskuskauppakamari
- Suomen Yrittäjät ry
- Veronmaksajain Keskusliitto ry

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:
- Liikenne- ja viestintävirasto
- Perheyritysten liitto ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Finnwatch ry
- Akava ry

Verojaosto on varannut tilaisuuden lausunnon antamiselle:
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- STTK ry

Valmis
5.2

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2020 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti veronkantolakia. Huojennettu maksujärjestely laajennettaisiin koskemaan alkuvuonna 2020 erääntyneitä jo suoritettuja arvonlisäveroja. Verohallinto maksaisi nämä maksujärjestelyyn otetut verot verovelvolliselle ja verovelvollinen suorittaisi ne maksuohjelman mukaisesti Verohallinnolle. Lisäksi huojennettua maksujärjestelyä ja maksunlykkäystä tarkistettaisiin siten, että veron palautuksia ei käytettäisi niiden kohteena olevan veron suoritukseksi.

Veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia muutettaisiin siten, että maksujärjestelyn tai maksunlykkäyksen kohteena olevalle verolle laskettava viivästyskorko tai viivekorko alennettaisiin siten, että väliaikaisesti korko olisi korkolaissa tarkoitettu viitekorko lisättynä neljän prosenttiyksikön asemesta kolmella prosenttiyksiköllä. Viitekoron ollessa nykyisin nolla prosenttia viivästys- ja viivekorko olisi kolme prosenttia.

Esitys liittyy pääministeri Sanna Marinin hallituksen toimiin, joilla helpotetaan koronaviruspandemian vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin ajautuneiden yritysten tilannetta.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muutettuna. Valiokunnan muutosehdotukset kohdistuvat maksujärjestelyn ja maksunlykkäyksen kohteena olevalle verolle laskettavan viivästys- ja viivekoron tasoon, käytetyn palautuksen purkamisen hakuaikaan sekä käytetyn palautuksen purkamisen rajaamiseen autoveron ja varainsiirtoveron osalta.

Yleistä

Valiokunta pitää tärkeänä, että maksujärjestelyn ja maksunlykkäyksen kohteena olevalle verolle laskettavaa viivästyskorkoa tai viivekorkoa on tarkasteltu uudelleen hallituksen esityksen HE 33/2020 vp antamisen jälkeen eduskunnan hyväksymän lausuman mukaisesti (EV 35/2020 vp). Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esitystä on puollettu laajasti, ja on pidetty hyvänä, että huojennettu maksujärjestely laajennetaan koskemaan alkuvuonna 2020 erääntyneitä jo suoritettuja arvonlisäveroja ja samanaikaisesti maksujärjestelyn kohteena oleville veroille laskettavaa viivästyskorkoa ja viivekorkoa alennetaan jo aiemmin esitetystä neljästä prosentista kolmeen prosenttiin. Valiokunta kannattaa toimia, joilla helpotetaan koronaviruspandemian vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin joutuneiden yritysten tilannetta.

Koron ajallinen määräytyminen

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on pidetty ongelmallisena sitä, että maksujärjestelyn kohteena olevalle verolle esitetään laskettavaksi viivästyskorkoa veron lakisääteisen eräpäivän mukaan riippumatta siitä, milloin vero on maksettu ja milloin Verohallinto palauttaa maksetun veron verovelvolliselle. Asiantuntijakuulemisessa on korostettu verotuksessa yleisesti noudatettua

koron laskemisen lähtökohtaa. Verovelvollisen tulisi maksaa arvonlisäveron palautukselle viivästyskorkoa siitä ajankohdasta lukien, jona palautus on verovelvollisen käytettävissä veron lakisääteisen eräpäivän sijasta.

Valiokunta yhtyy asiantuntijoiden esittämään huoleen ja pitää ongelmallisena sitä, että verotuksen tietojärjestelmät asettavat rajoituksia koron oikea-aikaiselle laskennalle. Verohallinnolta saadun tiedon mukaan viivästyskorkoa koskevien laskentaperusteiden muuttaminen Verohallinnon tietojärjestelmissä siten, että perusteet vastaisivat niitä periaatteita, joita viivästyskoron laskennassa verotuksessa yleensä noudatetaan, olisi mahdollista vasta ensi vuoden alusta lukien. Valiokunta pitää tärkeänä ja välttämättömänä, että esitetty arvonlisäverojen väliaikainen palautus verovelvolliselle ja veroille laskettava viivästyskoron alentaminen toteutetaan kiireellisellä aikataululla. Vähentääkseen lakisääteisen eräpäivän mukaan määräytyvän viivästyskoron verovelvolliselle aiheuttamaa taloudellista rasitetta valiokunta ehdottaa, että viivästyskorko alennetaan esitetystä kolmesta prosentista 2,5 prosenttiin.

Korkotaso

Asiantuntijakuulemisessa on esitetty, että viivästyskorkoa tulisi alentaa esitettyä enemmän tai sen tulisi olla koroton. Valiokunta pitää valittua korkokantaa perusteltuna. Korkotasoa voidaan pitää kohtuullisena, kun otetaan huomioon se, että maksujärjestelyn saaminen ei edellytä vakuuksia ja maksujärjestely kohdistuu maksuvaikeuksissa oleville yrityksille ja kun sitä verrataan siihen, millä korolla maksuvaikeuksissa oleva yritys voisi näissä olosuhteissa saada muuta rahoitusta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että valittu korkotaso helpottaa koronaviruspandemian johdosta talousvaikeuksiin joutuneiden verovelvollisten asemaa, mutta se ei saa muodostua liian houkuttelevaksi rahoituskeinoksi sellaiselle yritykselle, joka ei ole koronaviruspandemian johdosta akuuteissa maksuvaikeuksissa eikä siten verojen maksujärjestelyn tarpeessa. Perusteettoman alhainen viivästyskorko tai viivästysseuraamuksen korottomuus voi johtaa esityksen tavoitteiden näkökulmasta tarpeettomiin maksujärjestelyihin ja alentaa näin vuoden 2020 verokertymiä aiheettomasti.

Kuitatun palautuksen hakeminen

Verohallinto voi maksaa tietyissä tilanteissa verovelvolliselle sellaisen veron suoritukseksi käytetyt palautukset eli niin sanotut kuitatut palautukset, joista on tehty maksujärjestely. Palautus voidaan maksaa, jos se on käytetty veron suoritukseksi 25.3.2020 tai sen jälkeen, kuitenkin viimeistään lain voimaantuloa edeltäneenä päivänä. Palautettavan määrän maksamisen edellytyksenä esityksessä on, että verovelvollinen on pyytänyt maksujärjestelyä viimeistään lain voimaantuloa edeltäneenä päivänä. Kertaalleen kuitatun palautuksen maksaminen takaisin verovelvolliselle edellyttäisi näin ollen verovelvolliselta määrättyä toimintaa ennen lain voimaantuloa. Tätä on pidetty ongelmallisena, kun lain voimaantulon ajankohta ei ole sitä säädettäessä tiedossa. Valiokunta pitää tarpeellisena säätää verovelvolliselle kohtuullinen aika hakemuksen jättämiselle lain voimaantulon jälkeen. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että verovelvollinen voi pyytää maksujärjestelyä 30 päivän kuluessa tämän pykälän voimaantulosta.

Vaikutukset verotuottoihin

Arvonlisäverojen osalta viivästyskoron alentaminen 2,5 prosenttiin kolmesta prosentista on arvioitu vähentävän vuonna 2020 verotuloja noin 65 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 tästä määrästä kertyisi takaisin arviolta noin 60 miljoonaa euroa ottaen huomioon, että osa veroista jäisi lopullisesti saamatta. Korkotulot pienenisivät vuosina 2020—2021 yhteensä noin 2 miljoonaa euroa.

Muiden huojennettujen maksujärjestelyjen osalta koron alentaminen 2,5 prosenttiin kolmesta prosentista on arvioitu vähentävän vuonna 2020 verotuloja yhteensä noin 57 miljoonaa euroa. Tästä määrästä valtion osuus olisi arviolta 30 miljoonaa euroa, kuntien 23 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen 3 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 verotulojen arvioidaan kasvavan vuoden 2020 menetyksiä vastaavalla määrällä samassa suhteessa eri veronsaajien kesken. Korkotulot pienenisivät vuonna 2021 valtion osalta 4 miljoonaa euroa ja kuntien osalta 1 miljoonaa euroa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että esityksen vaikutukset kuntatalouteen otetaan huomioon täysimääräisesti ja kunnille aiheutuvat verotuottomenetykset kompensoidaan nettomääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta oikea-aikaisesti.

Muut muutokset

Valiokunta esittää lisäksi sisällöllistä tarkennusta ehdotettuun 25 a §:ään. Säännöksen soveltamisen ulkopuolelle ehdotetaan jätettävän tilanteet, joissa palautusta on käytetty huojennettuun maksunlykkäykseen kuuluvan autoveron tai huojennettuun maksujärjestelyyn kuuluvan varainsiirtoveron suoritukseksi. Palautuksen käytön purkaminen ei ole tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa palautusta on käytetty verolle, jonka suorittamiseen liittyy velvoitteen lakkaamisen lisäksi muita oikeusvaikutuksia ja jonka suorituksesta on annettu todistus tai rekisteröintilupa.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki veronkantolain väliaikaisesta muuttamisesta

25 a §. Palautuksen maksaminen verovelvolliselle maksujärjestelyn yhteydessä. Valiokunta on muuttanut 1 momentissa säädettyä hakuaikaa. Verovelvollisen tulee esittää pyyntö maksujärjestelystä 30 päivän kuluessa pykälän voimaantulosta. Voimaantulopäivää ei oteta huomioon määräaikaa laskettaessa, ja määräajan laskemissa noudatetaan muutoinkin lakia säädettyjen määräaikain laskemisesta.

Valiokunta on poistanut 2 momentissa olleen viittauksen autoverolain 50 §:n 3 momenttiin.

Valiokunta on lisännyt uuden 5 momentin, jonka mukaan pykälää ei sovelleta varainsiirtoveron suoritukseksi käytettyihin palautuksiin.

2. Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 ja 5 e §:n muuttamisesta

4 §. Viivekorko. Valiokunta on alentanut säädöksessä mainittua prosenttiyksikköä kolmesta prosenttiyksiköstä 2,5 prosenttiyksikköön.

5 e §. Maksujärjestelyn kohteena olevalle veroille laskettava viivästyskorko. Valiokunta on alentanut säädöksessä mainittua prosenttiyksikköä kolmesta prosenttiyksiköstä 2,5 prosenttiyksikköön.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

> *Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 74/2020 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen.* ***(Valiokunnan muutosehdotukset)***

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

veronkantolain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan väliaikaisesti veronkantolain (11/2018) 25 §:n 1 momentti sekä

lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 25 a §, 26 §:ään väliaikaisesti uusi 5 momentti, 43 §:ään väliaikaisesti uusi 5 momentti ja lakiin väliaikaisesti uusi 43 a § seuraavasti:

25 §

Palautuksen käyttämisen esteet

Palautusta ei käytetä:

1) vanhentuneen velan suoritukseksi;

2) ilman verovelvollisen pyyntöä sellaisen velan tai sen osan suoritukseksi, jonka täytäntöönpano on kokonaan kielletty tai keskeytetty;

3) 41 §:ssä tarkoitetun maksujärjestelyn kohteena olevan veron suoritukseksi, jos maksujärjestelyyn sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 5 e §:ää;

4) autoverolain (1482/1994) 50 §:n 3 momentissa tarkoitetun maksunlykkäyksen kohteena olevan veron suoritukseksi, jos maksunlykkäykseen sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:n 3 ja 4 momenttia;

5) sen lisäksi, mitä valmisteverotuslain (182/2010) 47 b §:n 1 momentissa säädetään kuittauksen esteistä, mainitun lain 105 §:n 3 momentissa tarkoitetun maksunlykkäyksen kohteena olevan veron suoritukseksi, jos maksunlykkäykseen sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:n 3 ja 4 momenttia.

— —

25 a §

Palautuksen maksaminen verovelvolliselle maksujärjestelyn yhteydessä

Verohallinto voi maksaa verovelvolliselle sellaisen veron suoritukseksi 22 §:n mukaisesti käytetyt palautukset, josta on tehty 41 §:ssä tarkoitettu maksujärjestely, jos maksujärjestelyyn sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 5 e §:ää. Palautus voidaan maksaa, jos se on käytetty veron suoritukseksi 25 päivänä maaliskuuta 2020 tai sen jälkeen, kuitenkin viimeistään tämän pykälän voimaantuloa edeltäneenä päivänä. Palautettavan määrän maksamisen edellytyksenä on, että verovelvollinen on pyytänyt maksujärjestelyä 30 päivän kuluessa tämän pykälän voimaantulosta. Määräaikaa laskettaessa voimaantulopäivää ei oteta lukuun.

Edellä 1 momentissa säädettyä sovelletaan myös, jos verovelvolliselle on myönnetty valmisteverotuslain 105 §:n 3 momentissa ~~tai autoverolain 50 §:n 3 momentissa~~ tarkoitettu maksunlykkäys, johon sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:n 3 ja 4 momenttia.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille maksujärjestelyn tai maksunlykkäyksen kohteena oleville veroille lasketaan viivästyskorkoa tai viivekorkoa veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:n 3 momentin tai 5 e §:n 1 momentin mukaisesti noudattaen, mitä mainitun lain 5 b §:ssä säädetään.

Edellä 1 tai 2 momentin nojalla palautettavan määrän maksamisessa noudatetaan, mitä 30 §:ssä säädetään. Tähän määrään ei sovelleta, mitä 22—25, 26—29 §:ssä ja 6 luvussa säädetään.

Tätä pykälää ei sovelleta varainsiirtoveron suoritukseksi käytettyihin palautuksiin. (Uusi momentti)

26 §

Palautuksen käyttöjärjestys

— —

Tämän pykälän 3 momenttia ei sovelleta 25 §:n 1 momentin 3—5 kohdassa tarkoitettuihin maksujärjestelyihin ja maksunlykkäyksiin.

43 §

Maksujärjestelyn edellytykset

— —

Tämän pykälän 2 momenttia ei sovelleta 25 §:n 1 momentin 3—5 kohdassa tarkoitettuihin maksujärjestelyihin ja maksunlykkäyksiin.

43 a §

Eräät arvonlisäverot maksujärjestelyssä

Verohallinto voi ottaa 41 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun maksujärjestelyyn myös verovelvollisen jo suorittamat, 2 momentissa tarkoitetut arvonlisäverot, jolloin näiden verojen suoritukseksi käytetyt maksut ja palautukset maksetaan verovelvolliselle.

Tässä pykälässä tarkoitettuja arvonlisäveroja ovat:

1) vuoden 2020 tammi-, helmi- ja maaliskuussa erääntyneet verot, jos verovelvollisen verokausi on oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n 1 momentin mukaisesti kalenterikuukausi;

2) vuoden 2020 helmikuussa erääntyneet verot, jos verovelvollisen verokausi on oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaisesti neljänneskalenterivuosi;

3) yksi neljäsosa vuonna 2020 erääntyneistä veroista, jos verovelvollisen verokausi on oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n 2 momentin tai 12 §:n 2 momentin mukaisesti kalenterivuosi.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos verovelvollisella on ulosotossa perittäviä veroja, verovastuisiin perustuvia verovelkoja tai muita Verohallinnon saatavia edelleen maksamatta taikka jos verovelvollinen on laiminlyönyt verotusta koskevan ilmoitusvelvollisuuden.

Verohallinto voi 1 momentin soveltamista harkitessaan ottaa huomioon 3 momentissa tarkoitetut seikat myös seuraavien tahojen osalta:

1) verovelvollisen johtamat yhteisöt ja yhtymät;

2) verovelvollisen ollessa yhteisö tai yhtymä, sitä johtava henkilö ja kyseisen henkilön johtamat muut yhteisöt ja yhtymät.

Edellä 2 momentissa tarkoitetulle maksujärjestelyn kohteena olevalle verolle lasketaan viivästyskorkoa veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 5 b §:n 2 momentin ja 5 e §:n 1 momentin mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu määrä maksetaan verovelvolliselle noudattaen, mitä 30 §:ssä säädetään. Tähän määrään ei sovelleta, mitä 4 ja 6 luvussa säädetään.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään elokuuta 2020. Lain 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 5 momentti ja 43 §:n 5 momentti ovat kuitenkin voimassa 31 päivään joulukuuta 2020.

Lain 43 a §:ää sovelletaan lain voimassaoloaikana tehtyihin maksujärjestelyihin sekä maksujärjestelyihin, joita on pyydetty lain voimassaoloaikana.

2.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 ja 5 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 4 §:n 3 momentti ja 5 e §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 294/2020, seuraavasti:

4 §

Viivekorko

— —

Valmisteverotuslain (182/2010) 105 §:n 3 momentissa, autoverolain (1482/1994) 50 §:n 3 momentissa, ajoneuvoverolain (1281/2003) 61 §:n 1 momentissa ja polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 31 §:n 2 momentissa tarkoitetun lykkäyksen kohteena olevalle verolle tai maksulle eräpäivän jälkeiseltä ajalta laskettava viivekorko on 1 momentissa säädetystä poiketen kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 2,5 prosenttiyksiköllä, yhteensä kuitenkin vähintään kolme euroa.

— —

5 e §

Maksujärjestelyn kohteena olevalle verolle laskettava viivästyskorko

Veronkantolain 41 §:ssä tarkoitetun maksujärjestelyn kohteena olevalle verolle eräpäivän jälkeiseltä ajalta laskettava viivästyskorko on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 2,5 prosenttiyksiköllä.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2020 vp

Helsingissä 9.6.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Esko Kiviranta kesk
jäsen Anders Adlercreutz r
jäsen Tarja Filatov sd
jäsen Sanni Grahn-Laasonen kok
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Vilhelm Junnila ps
jäsen Heli Järvinen vihr
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Elina Lepomäki kok
jäsen Pia Lohikoski vas
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Jussi Saramo vas
jäsen Sami Savio ps
jäsen Iiris Suomela vihr
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Sari Essayah kd
varajäsen Petri Honkonen kesk
varajäsen Janne Sankelo kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ilkka Lahti

VASTALAUSE kok ja kd

Perustelut

Poikkeuksellisesta kriisitilanteesta selviämiseksi on tärkeää, että yritysten maksuvalmiutta tuetaan myös verotusmenettelyn joustoilla. Järjestelyt eivät saa aiheuttaa tarpeettomia kustannuksia yrityksille.

Maksujärjestelyn piirissä olevilta lainoilta peritään korko, joka vastaa noin vähennyskelpoista 3,75 prosentin korkoa. Suomen Pankin (1.6.2020) ennakkotietojen mukaan yrityslainojen keskikorko on 1,30 prosenttia. On valitettavaa, ettei hallitus ole kyennyt ohjaamaan tietojärjestelmien muuntamiseen riittäviä resursseja, joilla koronmaksuperusteena olevat päivät saataisiin vastaamaan sitä aikaa, jona koron laskun perusteena oleva rahamäärä on ollut yrityksellä käytössä. Tämä puute nostaa lainan efektiivisiä korkokuluja kenotekoisesti edelleen. Yrityksen kulu lainasta on siis enemmän kuin kolme prosenttia lisättynä viitekorolla. Edellä mainitun sekä hallituksen esityksen perusteluiden, kohtuussyiden ja markkinakorkojen tason perusteella katsomme, että veronmaksun lykkäämisestä perittävä korko tulisi laskea määräajaksi nollaan. Siksi esitämme muutosta, jossa viivekorko ja viivästyskorko vastaisivat määräajan korkolain mukaista viitekorkoa (0,0 %).

Asiantuntijalausuntojen mukaan merkittävässä osassa yrityksistä rahoitusvaikeudet ovat akuutteja. Keskuskauppakamarin 30.3.2020 toteuttamaan kyselyn mukaan yli kolmannes yrityksistä katsoi yrityksen konkurssin riskin kohonneen merkittävästi koronavirusepidemian vuoksi. Kyselyyn vastanneista yrityksistä 47 % oli hyödyntänyt tai aikoi hyödyntää verottajan myöntämiä joustoja, mukaan lukien helpotettu maksujärjestely tai maksunlykkäys. Esimerkiksi majoitus- ja ravitsemistoimialan yrityksistä 69 % aikoi käyttää verottajan myöntämiä joustoja. Kyselyn tulokset eivät tue sellaista näkemystä, että vakavaraiset yritykset pyrkisivät hyödyntämään helpotettua verojen maksujärjestelyä.

Veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 7 §:n 3 momentin mukaan viivästyskorko voidaan jättää kokonaan perimättä, jos maksaminen on viivästynyt verovelvollisesta riippumattomasta syystä, pätevästä syystä tai muusta erityisestä syystä. Veronkantolain 43 §:n 3 momentin mukaan maksujärjestely on erittäin painavista kohtuussyistä mahdollista tehdä myös siten, että korkoa ei peritä. Verohallinnon maksujärjestelyssä noudatettavasta menettelystä annetun päätöksen 5 §:n mukaan puolestaan maksujärjestely voi olla koroton erittäin painavista syistä, kuten luonnollisen henkilön kokonaistilanteeseen tai yritystoiminnan jatkuvuuden turvaamiseen liittyvistä kohtuussyistä.

Monissa muissa EU-maissa verojen maksupäiviä on lykätty koronavirusepidemian yrityksille aiheuttamien maksuvaikeuksien johdosta. Koron perimisestä on luovuttu määräaikaisesti kokonaan esimerkiksi Hollannissa, Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Sveitsissä, Kreikassa ja Kyproksella. Ruotsissa koron alentamista on esitetty.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2020 vp
Vastalause kok ja kd

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 1. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuna seuraavasti: ***(Vastalauseen muutosehdotus)***

2.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 ja 5 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 4 §:n 3 momentti ja 5 e §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 294/2020, seuraavasti:

4 §

Viivekorko

— —

Valmisteverotuslain (182/2010) 105 §:n 3 momentissa, autoverolain (1482/1994) 50 §:n 3 momentissa, ajoneuvoverolain (1281/2003) 61 §:n 1 momentissa ja polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 31 §:n 2 momentissa tarkoitetun lykkäyksen kohteena olevalle verolle tai maksulle eräpäivän jälkeiseltä ajalta laskettava viivekorko on 1 momentissa säädetystä poiketen kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko ~~lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä, yhteensä kuitenkin vähintään kolme euroa~~.

— —

5 e §

Maksujärjestelyn kohteena olevalle verolle laskettava viivästyskorko

Veronkantolain 41 §:ssä tarkoitetun maksujärjestelyn kohteena olevalle verolle eräpäivän jälkeiseltä ajalta laskettava viivästyskorko on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko ~~lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä~~.

— —

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2020 vp
Vastalause kok ja kd

_____

Voimaantulo kuten VaVM

_____

Helsingissä 9.6.2020

Elina Lepomäki kok
Timo Heinonen kok
Sanni Grahn-Laasonen kok
Janne Sankelo kok
Sari Essayah kd